

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: $\frac{1}{4}$ évre 20 kor.,
 $\frac{1}{2}$ évre 10 k., $\frac{1}{4}$ évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felöltszerkesztő: Weisz Ignác dr.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177

A munka társadalma.

Brassó, jan. 23.

Egyetlen közös vonás, melyet mint általános emberi jelleget odaállítani lehet: a munka. Az alkotás, a rombolás, a szellemi élet pályafutása, a létért való közös küzdelem, mind ott forr a társadalom közös kohójában, az élet ereibe, a munkástársadalom összességében épp úgy, mint egyeseiben. Nem is lehet ma már többé az a cél, hogy a társadalomban a munka szükségességét hirdessük. Volt idő rá, amíg a nemzet a rozsdás kardok kicsiszolására volt kárhoztatva. Azóta a társadalom serkent a munkára, a társadalomért dolgozunk, benne leljük fel a boldogulás eszközeit, a fáradhatatlan, becsületos és önzetlen munka hatalmával. Ma a munka épp olyan hatalmi tényező, mint akár a hadsereg, a bátor elszántság, a nemzeti lelkesedés. Hatalma van befelé a közgazdasági élet alakítására, kifelé a nemzeti egység megalapozására. Ez a küzdelemben megedzett munka bár nemessé teszi a lelket, szerénnyé az egyént és igénytelené a várakozást, felemelő akkor, ha az elismerés hangja erőt ad egy még intenzívebb, még fáradhatatlanabb törekvés: a nemzeti vagyonszerzés, a kultura fellendülése és a munkás kéz, a munkás szellem őszinte megbecsülésére.

Az elismerés, a produktív munka terén nemrégiben egy köztisztelőben álló egyént ért, Simay Gerő kereskedő személyében. Talán nem várta, — bár abban semmi szerénnyteleniséget sem árult volna el — és azt sem várta, hogy az a társadalom, melyben ő a munkát megtanulta és azt viszont megtanultatta, letegye a legnemesebb meggyőződés érzésével az elismerés babérjait. Annak az elismerésnek, mely őt felül-

ról érte, mélyebb jelentősége van, sem mint hogy azon úgy által lehetne haladni. De van annak az elismerésnek is, mely munkássága színterén meglepte.

Az volt a felfogás s talán még ma is él sokakban, hogy nálunk karriert csak diplomával lehet elérni. Meggyőződéssé vált, hogy urrá csak a lateiner pályán emelkedhetni fel. Az a szellem, mely ma áthatja ezt a fejlődő társadalmat, lassan-lassan rácsfol a mult tévtanaira. A kereskedő és iparos osztály szükség szerint hódít teret és olyan tényezővé emelkedik a közéletben, mint amilyen nagy szerepe van a gazdasági élet terén a munkának. De ezzel a cél még teljesen elérve nincsen. Az lett volna önmagunk őszinte és méltó megbecsülése, ha társadalmi téren mindenben méltó helyet tudtunk volna az iparos és kereskedői osztály részére biztosítani.

Az a tér, melyen ma az iparos és kereskedői osztály előrenyomul, már régen meg kellett volna nyíljon, az a társadalom, amely a multban majdnem reménytelenül zárkózott el, már régen fel kellett volna fedezze a helyes utat és irányt az iparos és kereskedői osztály felé.

Ha valahol szükség van arra, hogy a kormány elismeréssel adózzék, ne csak a politikai, hanem a közgazdasági és társadalmi élet terén megszerzett érdemekért is, úgy ezt a szükségét Brassóban fedezze fel. Megbecsüli vele azt a kereskedelmi és ipari foglalkozást, melynek itt, javarészt kulturánkat köszönhetjük, azt az osztályt, ahonnan a munka, a szerénység, a becsületesség erényei nem kiabálnak, hanem benne élnek. Legfő-

képpen pedig tanítsa meg társadalmunkat arra, hogy munkás kézzel is lehet elérni: karriert.

Dr. Szombathi Béla.

Veszedelemes román propagandák.

A Romanul programja. — Hogyan informálják a külföldet?

Brassó, 1911. jan. 23.

A Romanul programja.

Románjaink politikusi kezdik levelet magukról az ártatlanság fehérszínű báránybőrét. Kezdi nyíltan hirdetni, hogy nekik egyedüli céljuk: megszabadulni a magyarsággal való együttéléstől. Hogy ezalatt mit értenek szószerint, még nem mondják ki tisztán, csak kertiének, de ravaszságukon minden épeszü ember állat már...

A románjainak ugynevezett román nemzeti politikai pártja új lapot indított Romanul címmel s az így köszönt be „A mi programunk” című bevezető cikkében:

Amíg a kormányzó politika fenntartja azt az elvet, hogy az Ungar (!) állam magyar (!) nemzeti állam és az is kell, hogy maradjon; Ungaria és Transilvania román nemzete (!) nem tűrhet meg a maga kebelében más pártot, csakis a román nemzeti pártot, amely szembe helyezkedik ezzel a kormányzó politikai alapelvvel. Az a szentség, mely előtt térdet hajtunk: elismerése és biztosítása a román nép nemzeti létének. Ezen elismerés azonban azzal biztosíttassék, hogy a mi nemzetünk politikai értékűsége számára, közgazdasági és kulturális jelentőségére való tekintettel mint az Ungar-állam alkotmányos alkotórésze külön érvényesülhessen.

Ha az állami politika majd elfogadja ezen dogmát, akkor a románok a jelzett nemzeti alapelv megvalósítása érdekében pártokra is szakadhatnak, de amíg a hivatalos állam politikája a magyar (!) nemzeti állam elvének alapján áll, mindazon román, aki a román nemzeti párt keretein kívül van, vagy nem tudja mit cselekszik, vagy közönyös fajával szemben; az a román azonban, aki valamelyik, a magyar nemzeti állam alapján álló párt köteléké-

Transsylvania étterem és kávéház.

Elegáns berendezés; általánosan elismert **kitűnő konyha**; természetes erdélyi borok; **pentu** kiszolgálás! — A kávéházban naponta Balogh János **közkedvelt** zenekara játszik. —

(1771)

Kiváló tiszteltetéssel:

ROTHENBÄCHER GY.

be tartozik, az a román nemzet árulója, apagyilkos, aki kezét szülői ellen emeli föl...

Hogyan informálják a külföldet?

Románia római külügyi képviselőjénél van diplomáciai szolgálatban Filitti János, a ki állítólag évek óta kíséri figyelemmel a mi nemzetiségi mozgalmainkat s azokról informálta a külföldi és bukaresti sajtót. Most egy röpiratot adott ki Bukarestben román és francia nyelven „Az erdélyi nemzetiségi kérdésre vonatkozó levelek” (Pagine relative la cestiunea nationala din Transilvania) címmel. E röpiratban korábban megjelent cikkeket adja ki, elmondva egyúttal a magyarországi mai állapotokról is véleményét. A magyarok a világ félrevezetésére sokat áldoztak — mondja Filitti — míg a mi részünkről hegyeken innen és túl — ügyünk szolgálatára keveset áldoztak. Filitti a külföldi nevesebb írókkal (Björnson, Anatole France stb.) összeköttetéseket létesített s azokat informálta. Legutóbb is ezeket írta Anatole France-hoz: Magyarországon, Európa közepében, olyan rettenetes gyalázatosságok történnek, melyek a művelt öntudat szegényére válnak...

Filitti ur, írjon még egy francia röpiratot Románia 1907-ik évi civilizációjáról is!

**Csillárok :o: :o: :o:
Perzsa-szőnyegek
Olajfestmények :o: :o:**

ugyanott teljes uriszoba bútorral, rézbútorok, álló lámpák stb. stb. beszerzési áron alul eladatnak.

Kristóf-tér 7. I. emelet.

Ingyen tej a szegénysorsú iskolásgyermeknek.

*

Brassó, 1911. jan. 23.

Már egy évtized óta elvem, — hogy lehetőleg — minden egyes szegényt s beteg, kőről tudomásom van, felkeressek, hogy a helyszínén meggyőződést szerezhessen arról, hogyan és miképpen segíthetnék az illető mostoha sorsán, s így szegényeink nyomora egész terjedelmében tárult fel szemeim előtt.

Megfájul az ember szíve, ha — pláne zord tél idején — benyit sok szegény ember ajtaján. Fullasztó, rideg, nedves, penészes, felhasznált rossz levegő csap az archa, amelynek következtében pillanatra megreked a lélekzet. Egy ronda állapotban levő kis helyiségben meghúzódva kisebb-nagyobb fagyoskodó, éhező család él, sok özvegy és árva van köztük, vagy pedig sok családfő betegen kinlódik rozoga ágyán, körülötte a sápadt arcú, beesett szemű rongyos gyermekek, kiknek gyakran talán már napok óta alig volt egy belevő hirtvány falatjuk. Egészségesek és betegek vannak együtt, sőt a mint azt megdöbbenve már gyakran találtam, egy ronda, piszkos ágyban vagy valamely sarokban együtt is hálanak.

Aki szavaiban esetleg kételkednék — ne sajnálja a fáradságot, hanem — kíséren el engem gyakori szegénylátogatásaim alkalmából a sors mostohagyermekének kunyhóiba és ott a helyszínén szerezzen

meggyőződést az igazi nyomor és nélkülözésről, amely nagyon sok embertársunk lakásában honol.

Mindenekelőtt a rossz és hiányos táplálkozás sulya alatt szenvednek a szegény gyermekek, akik ennek következtében nem csak a fejlődésben maradnak vissza, hanem mindennemű veszedelmek vagy kevésbé veszedelmes és ragályos betegségek keletkezésére és továbbterjedésére nagyon alkalmas médiumokká lesznek.

Az élelmicikkek árának emelkedése szinte tűrhetetlenné vált. És itt a leghasznosabb és legelemibb élelmicikkről a „tejről” kell megemlékezni, mely manapság a szegény embernek már majdnem illuzoriussá, luxus tápszerévé vált, melynek tápláló értékét a szegények kéllőképpen nem méltathatják, mert nem ismerik.

A nyomasztó helyzet folytán elkeseredett családapák az alkohol ivásban keres és — sajnos — talál is vigaszt, s keresetét az alkohol démonjának karibdisztorkába dobja. Ittas állapotban hazatérve durva, tettleges bánásmódban részesíti szegény, éhező, didergő családját, vagy legjobb esetben feleségét s apró gyermekeit is pálinkával traktálja.

A kis gyermekek előbb a szesz égető hatása alatt sirásra huzzák a szájukat — később megszokják és — sajnos — nem sokára már megkivánják a pálinkát s előbb-utóbb megmenthetetlen áldozatai lesznek a pálinkaivásnak.

És ilyen százalomraméltó, züllött alakok képeznék hazánk jövő nemzedékének egy részét? A hazánk és nemzetünk iránti szeretet nem engedheti, hogy ezt a dekadenciát tétlenül, összetett kezekkel nézzük.

Ezen parancs előtt meg kell hajolnunk és egyesült erővel odahatnunk, hogy a mennyiben erőnkől telik, hazánknak derék, józan, egészséges nemzedéket neveljünk.

Ámde csak egészséges testben lakozhatik ép és egészséges lélek.

Ezért hasznos, egészséges és természetes táplálékot kell nyújtunk a szegény gyermekeknek s ezt azzal kell kezdenünk, hogy a legszegényebbeknek legalább is az elemi népiskolákban, — az igazgatók, tanítók, esetleg tanítónők felügyelete alatt — naponta reggelenként legalább 2 deci meleg tejet és egy darab jó egészséges kenyeret adjunk.

Ezen indítványom meleg és jóakaró támogatására esdve kérem városunk nemeslelkű közönségét, — vallás és nemzetiségi különbség nélkül — az egyházközsegeket, jótékony egyleteket, a különböző testületeket, pénzintézeteket.

Segítsen mindenki tehetsége szerint fillérek vagy koronák áldozása által ezen nemes cél megvalósításában, hogy mielőbb sikerülhessen Brassóban is az ingyen tej kiosztását a szegénysorsú, beteges gyermekek közt életbeléptetni.

Pénzbeli kegyes adományokat elfogadnak és hálásan nyugtáznak az összes helybeli magyar lapok szerkesztősegei.

Hermann Eugénia.

Butorozott utcai szoba

kü l ö n kiadó. Esetleg teljes bejárattal ellátással is.

Cím: Vár-utca 54. emelet.

A községi és körjegyzők helyzete.

— Egy készülő könyvről. —

Brassó, 1911. jan. 23.

A községi és körjegyzők helyzete az állami közigazgatás mai szervezetében mindinkább tarthatatlanná válik. Alig van törvény, mely újabb és újabb terheket ne rakna a jegyző vállára és bizonyára a jegyző az a szerv, melynek a közigazgatás munkájából az oroszlanrész jut. Minden törekvést, mely ezt az immár elviselhetetlen munkaterhet megkönnyíti, örömmel kell üdvözlőnünk és ha akad oly vállalkozás, mely a községi jegyző működési körébe eső szabályok utvestőjében biztos utmutatásul szolgál, ez a támogatást bizonyára megérdemli.

A belügyminiszterium községi közigazgatási osztálya vezetőjének, Szemere Lajos osztálytanácsosnak és Marschalkó János dr. táblabírónak a fenti cím alatt több szakembernek közreműködésével készülő munkája, a magyar községi jogot a maga teljességében, áttekinthető rendszerben fogja felölelni, és kimerítő betűrendes tartalom mutatóval lévén ellátva, a községi jegyzőt felfogja menteni attól, hogy a működési körében szükséges szabályokat, a törvények, rendeletek, döntvénytárak és egyéb segédkönyvek tömkelegében kelljen felkutatnia.

Ez a valóban hézagpótló, nélkülözhetetlen munka 3—4 kötetben fog megjelenni, vagy egyszerre, vagy gyors egymásutánban. Egy egy kötet ára 10 kor., de aki előre kötelezi magát a megrendelésre, annak 8 korona. Minden küldemény a „Magyar Községi Jog” kiadóhivatalába címzendő, Budapest IV. Semmelweis-u. 25.

A Brassói Magyar Kaszinó közgyűlése.

+

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1911. január 23.

A „Brassói Magyar Kaszinó” tegnap, vasárnap délután három órakor tartotta ezidei rendes közgyűlést a Magyar Házban levő saját helyiségében.

A közgyűlést, — amelyre a tagok szépszámmal jelentek meg, — délután negyed négy órakor nyitotta meg Jakó Pál, p. ü. igazgató-helyettes, a kaszinó helyettes igazgatója.

A megnyitás után Wassylkiewicz Viktor dr. főgimnáziumi tanár, a Kaszinó titkára olvasta fel a minden vonatkozásában érdekes és tartalmas évi jelentését, megemlékezve arról, hogy ebben az esztendőben sikerült elérnie a magyarságnak régi vágyát: beköltöztetett a saját otthonába, az oly sok áldozattal megszerzett „Magyar Házba.” A jelentés kiterjeszkedett a Kaszinó múlt évi életének többi, jelentős mozzanataira is. A jelentést a közgyűlés lelkesen fogadta és tudomásul vette.

Azután a kaszinó pénztárnoka és könyvtárosa terjesztették be jelentéseiket, melyeknek elfogadása után a közgyűlés mindkét tisztviselőnek a felmentést megadta.

Ezután következett a közgyűlésnek legérdekesebb pontja: Karácsony Endre

főmérnöknek, a kaszinó gazdájának jelentése a Magyar Ház átvételéről. A főmérnök aktszerűleg, az átvétel és az átköltözés legkisebb mozzanatainak figyelmen kívül hagyása nélkül referált a közgyűlésnek arról a Kaszinó életében nevezetes aktusról, amikor a brassói társadalomnak ezen intézménye elfoglalta új otthonát.

A lelkesedéssel fogadott jelentés után a közgyűlés Werzár István és Werzár Lukácsot tiszteletbeli tagokká választotta.

Ezután áttért a közgyűlés a dr. Zakariás János ügyvéd lemondása által megüresedett igazgatói tisztségnek választás utján való betöltésére. Igazgatóvá Knörr Ferenc kir. ügyészt választották meg. A tisztviselői kar többi tagjai a régi maradtak, t. i. Wasylkievicz Viktor dr. titkár, Tóbiás József jegyző, Gross Frigyes pénztárnok, Karácsony Endre háznagy, Tersztyánszky Sándor és Laurentzy Vilmos könyvtárnokok.

Ezután a választmányi tagok megválasztására tért át a közgyűlés, amelynek eredményeképp választmányi tagok lettek szavazattöbbség szerint: Hantz Mihály dr., Szépréthy Béla, Kecskeméthy Zsigmond dr., Wittich József, Werzár István, Zakariás János dr., Császár Béla és Buday Gábor. Póttagok lettek: Pintér Gábor, Baló László, László Dénes és Hollerung Károly.

Kolozsvári színészek Brassóban

A brassói magántisztviselők kabaret estélye.

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1911. jan. 23.

A „Brassói Lapok” hasábjain már több ízben szó esett arról a nagyszabású, igérkező farsangi mulatságról, amelyet egy magas, művészi színvonalu kabaret-estéllyel kapcsolatban a Brassói Magántisztviselők Egyesülete rendez e hó 28-án a Vigadóban. Annak idején, amikor az estély műsora még nem volt precizizva, mint valószínű eshetőségről emlékeztünk meg arról, hogy a műsor keretében fellépnek Hornyai Janka és Faragó Ödön a vidéki színészet ezen kitünőségei, akik készséggel jelentették is ki az egyesület kérelmére, hogy e hó 28-án Brassóba érkeznek, hogy a magántisztviselők kabaret estélyének műsorát magán számaikkal gazdagítsák. De mert a vidéki színházak munkarendje annyira kiszámíthatatlan, hogy még maguk a direktorok sem tudják ma, hogy két hét múlva melyik művésztiket nélkülözhetik néhány napra, Hornyai és Faragó abba a helyzetbe kerültek, hogy lehetlenséggé vált rájuk nézve az, hogy e hó 28-án Brassóban fellépjenek, miután e napon színházaiuknál vannak nélkülözhetetlenül elfoglalva.

Igy történt, hogy most, ugyyszólván az utolsó órában, Hornyai és Faragó helyettesítéséről kellett az egyesületnek gondoskodnia, ami sikerült is, azonban, természetesen csak a legnagyobb anyagi áldozatok árán.

A Brassói Magántisztviselők Egyesületének ugyanis sikerült megnyerni a 28-án lezajló kabaretben való közreműködésre a Kolozsvári Nemzeti Színház társulatának két kimagasló alakját, Horthy Sándort, a kiváló

buffó komikust és az országos hírt, bájos szubrettet, Antal Erzsit.

Fellépésük iránt természetesen nagy foku érdeklődés nyilvánul meg a közönség részéről, amit érthetővé tesz azon körülmény, hogy mindketten ismeretlenek még a brassói közönség előtt, amelyhez csak a művészi hírnevük jutott el eddig.

A kantinos-lány halála.

A petroleumlámpa áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1911. jan. 23.

Néhány nap előtt megrázó szerencsétlenség történt a brassói tűzéraktanya kintijában, amely csak ma derült ki, mert — véletlen szerencsétlenségről lévén szó, — rendőri beavatkozásra szükség nem volt, a kaszárnya falai pedig sokkal titoktartóbbaknak bizonyultak, semhogy azokon át a kíváncsi város fülébe juthatott volna a dolog.

A szerencsétlenségről, amelynek fiatal áldozata tegnap halt meg, a következő tudósításunk számol be:

Még e hó 14-én este történt, hogy a helybeli tűzéraktanyában lévő kintinból Derner Berta 12 éves leány az udvarra akart menni. Hideg volt a szellős kaszárnya udvar és a kis Berta egy kendőt dobott rá a vállaira, de oly vigyázatlanul, hogy a néhez téli kendővel leütötte a falilámpást. A lámpa a földre zuhant és felrobbant és a lángok, mielőtt még a szerencsétlen leányka félre ugorhatott volna, belekaptak a ruhájába. Egy pillanat alatt lángokban állott a leány és mire kétségbeesett segélykiáltásaira Vilmos nevű bátyja az égő ruhákat leszakgatta róla, már oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy veszedelmes sérüléseibe tegnap belehalt.

Egy kis fiu halálos szerencsétlensége

A játék vége.

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1911. január 23.

Megrázó szerencsétlenség történt tegnap délután a Páziste-utca 18 szám alatti házban. Gyermekes játszadoztak gondtalanul és egy töltött revolver került egyikük kezébe, amely véletlenül elsült és a gyilkos golyó mellbe találta a három esztendőes Loga Miklóst, aki néhány órai kínódás után súlyos sérülésébe belehalt.

A kis fiucska tragikus haláláról a következőket jelenti tudósítónk:

Loga Miklósné, aki a Páziste 18 szám alatti házban lakik, tegnap délután a közeli pékhez ment és távolléte idejére megkérte a szomszédasszonyt, hogy vigyázzon a gyermekeire. A szobában ekkor együtt voltak a 11 esztendőes Loga Vazul, a hasonló korú Barber Vazul és a három éves kis Loga Miklós. Loga Vazul egy zsebkést keresett egy ládában és keresgélés közben egy revolver akadt a kezébe, amelylyel természetesen azonnal játszadozni kezdett. Addig babrálta a töltött fegyvert, míg az elsült és a kiszabadult golyó az ágyon ülő három éves

Loga Miklós mellébe furódott. A kis fiucska azonnal a kórházba szállították és nyomban eltávolították a golyót a testéből, megmenteni azonban nem lehetett többé. Súlyos sérülésébe ma reggel belehalt.

H I R E K.

Brassó, 1911. január 23.

— **Halálozás.** Gyenge Soma, nyug. kir. főerdész az éjjel két órakor meghalt.

— **Tanügyi kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hollerung Károly brassói állami felső kereskedelmi iskolai rendes tanárt, Krbekné Liber Etelt a brassói polgári leány iskola igazgatónőjét és Förderné Solymossy Anna tanítónőt, valamennyit a VIII-ik fizetési osztályba kinevezte.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1881. évi XXXIX. t.-cik alapján dr. Gyárfás István Tihámér brassói főgimnáziumi tanárt a műemlékek orsz. bizottságának levelező tagjává nevezte ki öt év tartamára.

— **Szászajkuak önkéntes adója kulturális célokra.** Szászajkuink iskolái állanak a legmagasabb fokon hazarészünkben, de azért a továbbfejlesztés érdekében újabb áldozatra is képesek. A magyar községekben még az ötszázalékos iskolai pótdó ellen is zugolódnak, míg szászajkuink csak legutóbb is Szászvároson 10, Segesvárt 30 25, Besztercén 17, Brassóban husz, Szászrégenben 22, Medgyesen 40 és Nagyszebenben 46 százalék pótdótt vállaltak magukra felekezeti iskoláik érdekében. Igaza van szászajkuink nagyszebeni lapjának, mely büszke önérzettel közli ezen adatokat.

— **Iparos bál.** Tegnap, vasárnap este zajlott le az ipartestületi bál a Vigadóban. Azon körülmény tekintetbevételével, hogy a meghívók egy kicsit későn küldettek szét, és hogy vasárnap este a népszöveget is estélyt rendezett s így az iparos osztály két felé oszlott — a bál elég jól sikerült. Az első négyest 70 pár táncolta. A bálon megjelentek Copony Traugott orsz. gyűlési képv., és Paul Vilmos kir. tanácsos, keresk. és iparkamarai elnök. A mulatság külső képének kellemes színt kölcsönzött a sok bájos arcu serdülő leányka, akiknek megjelenése szinte családias jellegűt kölcsönzött a bálnak. A mulatság kedélyes hangulat mellett reggeli 5 óráig tartott.

— **A nők ipari éjjeli munkája és a nyomdászipar.** Amig Ausztriában a nők ipari éjjeli munkájáról szóló törvénytervezet már parlamenti elintéztet is nyert, még pedig erős ellentállásra talált az Urak házában, nálunk annak parlamenti elintézésére csakis a bankjavaslat elintézése után kerülhet sor. Nálunk különösen a vidéki nyomdaiparra nehezednék súlyosan a nőknek a teljes éjjeli munkától való eltiltása. Különösen azokra a nyomdákra, melyek éjjeli lapot állítanak elő és a kézi munkát nem pótolhatták még géppel. Éppen ezért Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter maga is gondoskodni fog arról, hogy a nyomdaipart is kivége azon ipari munkák sorából, melyekben tilalmas az éjjeli munka, mégis azon kikötéssel, hogy a munkások a törvényben biztosított pihenőt teljességében élvezzék, úgy amint az rendes nyomdáknál most is teljességében szabályozva van. Az éjjeli ipari

munkáknak a nőkre vonatkozó tilalmazásáról szóló törvény életbeléptetésére nálunk is bizonyos átmeneti időt fog a miniszteri életbeléptető rendelet megállapítani.

— **Gazdasági ismeretek terjesztése.** Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter nagy súlyt fektet arra, hogy a modern gazdasági ismeretek minél nagyobb mértékben terjesztessenek. — Épp ezért felkérte az összes egyesületeket, hogy a téle sorozatos előadások rendezésével jelöljék meg azokat a gazdasági kérdéseket, melyeknek ismertetése az illető vármegyében a legszükségesebb. Valamennyi gazdasági egyesület a felhívásnak eleget tett s a miniszter a bemutatott programot elfogadva, megfelelő államsegítséget utalványozott. Hogy ezek a gyakorlati előadások még maradandóbb hatásuk legyenek, az ismeretközlés fontos eszközét, a szemléletet is alkalmazták. A tél folyamán közel hatezer gazdasági előadást és háziipari kurzust rendeznek az országban.

— **Uj rendőrök.** Brassóváros képviselőtestülete egyik utolsó közgyűlésén tudvalevőleg 14 fővel szaporította a rendőrség létszámát. A lapok azóta ugyiszólván állandóan evidenciában tartották a rendőri állásokra kiírt pályázatot, azonban egyrészt, mert a pályázati feltételek a magyar, német és román nyelv birását írják elő és így tulsokat követelnek, másrészt, mert az anyagi dotáció a legszükségesebben is alig elégséges a megélhetésre, a kiírt tizennégy rendőri állásra a tegnapelőtti lejárt pályázati határidő napjáig csak hat pályázó akadt. A még üresedésben levő nyolc rendőri állásra most új pályázatot fog hirdetni a városi tanács.

— **A katolikus népszövetség farsangi mulatsága.** A brassói katolikus népszövetség vasárnap este tartotta meg ezidei műsorral egybekötött farsangi mulatságát. Előadásra került az „Ami fönttart minket” című keresztény, illetőleg antiszociálista eszmékkel telt három felvonásos életkép. A műsor után reggelig tartó tánc következett.

— **Tömeges mérgezés a brassói csendőr-laktanyában?** Az a riasztó hír terjedt el ma a városban, hogy a brassói csendőrség tanosztályán a tegnapi nap folyamán tizenhat csendőr mérgezési tünetek között súlyosan megbetegedett. Egy másik hír azt is tudni vélte, hogy a megbetegedett csendőrök közül kettő már halálán is van. Az esti órákban kérdést intéztünk a csendőr tanosztályhoz, ahonnan azt az értesítést nyertük, hogy a híresztelésből csak annyi igaz, hogy az egyik csendőr tegnap alaposan beevett a disznófőcsajból, s ettől lett rosszul.

— **Baleset.** Balaban Bukur 30 éves malom-munkás a Plotopean Emilian tulajdonát képező töröcsvári malomban tegnap az egyik kerék megindításával volt elfoglalva. Balaban azonban oly vigyázatlanul végezte dolgát, hogy a kerék elkapta a jobb lába alsó részét és azt bokán felül ketté törte. Balabant, életveszélyes sérülésével a brassói kórházba szállították.

— **Hányan pályáztak a városi irodatiszti állásra?** A f. hó 25-én tartandó városi képviselőtestületi közgyűlésen — amint ez már ismeretes — töltik be az I. irodatiszti állást választás útján. Ezen állásra huszonhét pályázati kérvény érkezett az alispánhoz.

A LEGVESZDELMESEBB IDŐJÁRÁS ez a mostani, amikor a hó hol elolvad, hol összefagy s a nedves hideg át és átjárja az

ember testét. Óvakodjunk tehát attól, hogy magunkat könnyelműen kitegyük az időjárás szeszélyeinek, amelyek már számtalan emberi szervezet pusztulását okozták. Alkalmoszerű ezúttal az „Ertekezés a villamos gyógyomódról” című könyv, mely élvezetes tudományossággal mondja el, hol kereshető meg a gyógyulás útja, ha valaki csuszban, köszvényben, fej-, hát- és egyéb tagok szaggatásában s bármely idegbajban szenved. A könyvet ingyen és bérmentve zárt borítekben küldi meg mindenkinek az Elektro Vitalizer orvosi rendelőintézet, Budapest, Semmelweis-utca 4. félemelet.

TÖZSDE

(A Magyar Általános Hitelbank brassói fiókjának távirati értesülései.)

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE

Z á r l a t :

Budapest, 1911. január 23.

Magyar hitel	869.50
Osztrák hitel	677.—
4%-os koronajáradék	91.90
Államvasut	747.—
Jelzálogbank	508.50
Leszámitoló Bank	609.—
Hazai Bank	318.—
Magyar Agrár és Járadékbank	523.—
Magyar Bank és Kereskedelmi részv.	773.50
Rimamurányi	670.50
Salgótarjáni	655.—
Közuti vasut	799.—
Városi villamos	407.—

Irányzat : változatlan.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE

Buza áprilisra	11.23
Zab	8.73
Tengeri májusra	5.69

Brassói APOLLO színház

:: a „DALCSARNOK”-ban. ::

M Ű S O R :

Szerda jan. 25 és Csütörtök jan. 26-án.
Halottrablás (szenzációs bűntény.)
Egy főuri család titka.
Az eltűnt gyémánt nyaklánc.
A kriptá rejtelmek.
A titokzatos fetszhalott.
Az asszony (dráma.)
A kegyenc (műfilm.)
Ritka főbérő (humoros.)
Eljárszolt házasság (A főszerepet Max Linder hírneves komikus játszsza.) (humoros.)
Via Reggia (természet utáni felvétel látv.)
Tarnessi szakadékok (látványos.)
Falusi Romeo (kacagtató bohóság.)
Pénteken nincs előadás
Szombat és Vasárnap új műsor.

Irodalom és zene.

Legujabb szépirodalmi művek „Brassói Lapok” könyvkereskedésében.

1. Mikszáth K.: A fekete város (regény).
2. Mikszáth: Almanach.
3. Tömörkény István: Ne engedjük a maradarat, (s más holmik.)
4. Diplomata: A hannovár huszárok.
5. Jules Lemaitre: A királyok (regény).
6. C. N. és A. M. Williamson: Miss Randolph utazása (regény).

7. H. G. Wells: Uj világ a régi helyén.
8. Szőlősy Zs.: A férfi szerelme.
9. Kóbor Tamás: Hamupipőke őnagys.
10. Ehrlich-féle gyógyomódról 606.
11. Szemere György: A Kont eset (fantasztikus.)
12. G. F. Scott Elliot: A primitiv ember hajdan és most.
13. Scott: Az angolok a péli sarkvidéken
14. Lóczy L.: Hedin Sven, Transhimlaja
15. Dr. Hankó V.: Universum.

Kincses kalendarium stb. stb.

Legujabb zeneművek (kották).

Elite Karácsonyi Album.
Bárd-féle Karácsonyi Album.
Lehár: Cigány szerelem.
Rubens: Balkáni hercegnő.
És az összes eddig megjelent operettek és népdalok.

Alkalmi ajándéokra!

Esernyők,
Sétabotok, (3364)
Pipere áruk,
Játékok,
Villanyos zseblámpák stb.
===== Olcsón kaphatók! =====
REISER FRIGYES-nél
KOLOSTOR-UTCA 31. sz.

LEGUJABB.

TELEFON. — TÁVIRAT.

Saját tudósítónk jelentései.

(Budapest, 1910. jan. 23.)

(Este 10 óra.)

Ugron Gábor meghalt.

Ugron Gábor országgyűlési képviselő, a függetlenségi eszmék egyik legkonzekvensebb harcosa, aki már évtizedek óta előkelő és tekintélyes pozíciót foglalt el a magyar parlamentben, budapesti lakásán tegnap éjszaka váratlanul meghalt.

Az elhunyt politikus már napok óta gyengélkedett, azonban betegsége nem volt olyan komoly, hogy komoly következményektől lehetett volna tartani.

Ugron Gábort holnap délután szállítják el Szombathalvára, ahol a családi sírboltba temetik el.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnökölt.

Napirend előtt

az elnök emelkedett szólásra s meleg szavakban parentálta el Ugron Gábort s indítványozta, hogy a Ház jegyzőkönyvéleg örökítse meg elhunyt tagjának emlékét. Együttal felhatalmazást kért, hogy a megüresedett mandátum betöltése érdekében intézkedhessék.

Azután áttért a Ház a napirend

tárgyalására, amelynek során folytatták a bankszabadalom meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat fölött megindult vitát.

Horvát Mihály Kossuth-párti képviselő és

Ábrahám Dezső Justh-párti a bankjavaslat ellen szólaltak fel. Az utóbbi úgy nyilatkozott, hogy minden feltétel rendelkezésre áll, hogy a készletek felvételét megkezdhessék.

Az ülés délután 3 órakor ért véget.

Elismerés a kormánynak.

Bécs, január 23.

A Neues Wiener Tageblatt ma egy hivatalos értesítést közöl, amely szerint legfelsőbb helyről teljes elismeréssel adóznak a munkapárti kormánynak, s méltányolják azokat a nehézségeket, amelyekkel a kormánynak a törvényalkotás munkájában meg kell küzdenie.

Az összes legfelsőbb tényezők számolnak azzal a körülménnyel, hogy a bankjavaslat tárgyalását február 15-ig lehetetlen befejezni, de a hivatalos közlemény szerint, sem a kormánynak, sem a nemzetnek ez ártalmára nem lehet.

A miniszterelnök Bécsben.

Bécs, 1911. jan. 23.

Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délelőtt külön kihallgatáson jelent meg a király előtt, akinek beszámolt a jelenlegi politikai helyzetről, s átadta pártja szerencsekívánatait az újév alkalmából. A kihallgatás ötnegyedóra hosszat tartott.

A miniszterelnök délután meglátogatta Aehrenthal közös külügyminisztert, azután visszautazott Budapestre.

A delegációk.

Bécs, 1911. jan. 23.

Burrián báró közös pénzügyminiszter, Eszterházy Pál herceg, külügyi osztálytanácsos és Hoffmann Hugó altábornagy holnap Budapestre utaznak, hogy a delegációk keddi ülésének megnyitásánál jelen legyenek.

A delegációk üléseire különben az összes közös miniszterek Budapestre utaznak.

A király Budapesten.

Bécs, jan. 23.

A király február hó első napjaiban Budapestre jön, amikor is az ösz-

szes osztrák-magyar nagykövetek le kísérik ő Felségét a magyar fővárosba.

A király csak néhány napig fog Budapesten tartózkodni.

A szerb kereskedelmi szerződés megkötése.

Belgrád, jan. 23.

Az osztrák-magyar—szerb kereskedelmi szerződést ma cserélték ki kölcsönösen a monarchia és a szerb kormány megbízottai a külügyminisztériumban.

A szerződés holnap reggel lép érvénybe.

A hivatalos lap ma külön kiadásban közli a kereskedelmi szerződés szövegezt.

Országos orvoskongresszus

Budapesten.

Budapest, jan. 23.

Ma nyitották meg Budapesten az országos orvoskongresszust.

A kongresszus egy határozati javaslatot fogadott el, amelyben felhívja a kormány figyelmét a községi és körorvosi állások rendezésére, s kéri a kormányt, hogy az ezen a téren uralkodó visszás állapotokat a körorvosi fizetések felemelésével, valamint egy orvosi nyugdíjintézet felállításával szanálja.

411 — 1911. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Temesvár szab. kir. városban a kereskedelmi m. kir. ministerium engedélye folytán

1911. évi január hó 26 és 27-én

a hasított körmű állatok (szarvasmarha, juh, sertés) felhajtására szorítókozó

Országos pótvásár

fog tartatni.

Az állatok felhajtása január 26-án csütörtökön reggel kezdődik. Lóvásár ezen pótvásár alkalmával nem tartatik.

Temesvárott, 1910. évi január hó 13-án.

70

Beé Ferenc, főkapitány.

Gépész

ki az összes gőzgépek kezeléséhez jogosítva van, 31 éves nő

Állást keres.

Mégkereséseket kér BASA KÁROLY
66 gépész. Brassó, Vasut-utca 64.

Egy teljesen új hálószoba berendezés eladó.

Bővebbet a kiadóban.

(64)

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek Királya, bőr- és dús
lithion-tartalmu ásványvíz.

Főraktár:

Theil L. és E. O. ásványvízkeresk, cégnél.

Telefon szám: 364

TÖRLEY

TALISMAN
CASINO RÉSERVE

Csinos butorozott utcai szoba

I. emeleten, naposoldalon külön bejáratú azonnal kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

67

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép be-
tűt be nem tömő, minőség tekintetében
— felülmúlhatatlan magyar gyártmány —

Hungária - írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére ministeri rendelettel ajánlva. 3223 vegyészeti gyára, BUDAPEST.
Kérjük minden jobb papírüzletben
— és írógépkellék kereskedőnél. —

Állást keres

43 éves józan életű nő ember, gyermektelen

mozdonyvezető, gépkezelői.

felügyelői állást keres. Esetleg koresmát is átvenne százalék mellett.

Ajánlatokat G. A. gépész címre
Hosszu-u. 16. (63)

Szép nagy butorozott szoba kiadó.

Alkalmas különösen tisztéknek.
Fekete-utca 65. szám alatt.

— 54 —

Stilszerű lakásberendezéshez

nagy és
válogatott rak-
tárt talál a — — —

Szőnyegek, finom uri-, nappali-, ebédlő és szalonok részére.

Függönyök, moll-etamin és színes szövésű ablakredőnyök.

Ágy- és asztalgarnitúrák, len, gyapjú és plüsch.

Napellenörző redőnyök, roletták és jalousok.

Pamlaghuzatok és Ottoman-takarók.

Flanell-tűzött-takarók és matracok.

Lószőr és tollu. — — —

Bázator 9 sz.
alatt levő

Aruházban

legjutányosabb árak mellett.

1285—910. sz. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.-c. 102., illetve az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1910. évi 10275 polg. számu végzése következtében dr. Feiler Ignác ügyvéd által képviselt Brassói Iparosok Hitelszövetkezete felszámolás a'att 210 K. — f. s jár. erejéig 1910. évi november hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és ielülfoglalt és 640 kor. — fillérre becsült következő ingóságok u. m.: 2 zongora, luszter lámpa, ebédlőkredenc nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbíróság 1910-ik évi V. 1816—2 számu végzése folytán 210 kor. — fill. tőkekövetelés ennek 1910. évi szeptember hó 22 napjától járó 6% kamatai 1/8% váltódíj és eddig összesen 107 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Brassóban — Bolgárszeg, Gözfürdő-utca 36 szám alatt leendő megtartására 1911. évi január hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség. esetén becsáron alul is, elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Brassóban, 1911. évi január 17. napján.

Tankó János,
kir. bir. végrehajtó.

69

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szécsény-utca 37. sz.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzéseivel — közvetlenül felkereshesse

WERTHEIMER EMIL ur Brassóban

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermek öltönyök, diszitó és butorszővetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízatást kér a

Kovald Péter és fia cég.

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdájában

KORONA SZÁLLODA.

A mélyen tisztelt közönséggel ezúton is tudatjuk, hogy új Szállodánkban a „Koronában” ezentul első minőségű **Vágómarhahús** használunk kú: lömböző izletes ételek készítésére ::
Ugyancsak a

KORONA SZÁLLODA-

BAN kaphatók 40 fillérért **Pilseni Ösforrás Palacksőrei.** Megrendelésre már 25 palacksőrt díjtalanul — — — szállítunk házhöz. — — 60

Kaphatók jutányos árak és feltételek mellett részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányu mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranynemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítek. Nagy választék nemzeti **Szöllősy Zs.** **BRASSÓ,** :: zászlókban. **Kapu-utca 59.**

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

„BRASSÓI LAPOK”

KÖNYVNYOMDÁJA == KAPU-UTCA 64.

készít mindenféle nyomtatványokat csinos kivitelben, jutányos árakban.

Nagy nyomtatványraktár!

Könyv-, papir- és írószerek kereskedés. — Zeneművek.

Iskolatáskák, író- és rajzeszközök, mindenféle iskolai cikkek nagy választékban.

Képes-levelezőlap ujdonságok.

Legújabb divatú levélpapírok.

Kiadja: dr. Weisz Ignác.